

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης: 151/2017
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΤ'
Συνεδρίαση της 21^{ης}-06-2017.**

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ιωάννης Διονυσόπουλος, Παρασκευάς Βαρελάς, Θεόδωρος Ψυχογιός, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γεώργιος Ανδρέου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Μπρισκόλας Χαράλαμπος και Νικόλαος Καραγιώργης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Περικλής Αγγέλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο) .

Αριθμός Ερωτήματος: 240384/17-2-2017. ΕΦΚΑ, Περιφερειακή Δ/ση Παροχών. Τμήμα Μητρώου Ασφαλισμένων.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται εάν για τον υπολογισμό του ύψους της σύνταξης γήρατος που λαμβάνει δικαστική λειτουργός, η οποία έχει συνταξιοδοτηθεί κατ' εφαρμογήν των ευεργετικών διατάξεων του άρθρου 1 ν. 612/1977 από το τέως Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητων Απασχολουμένων – Τομέας Ασφάλισης Νομικών (Ε.Τ.Α.Α. – Τ.Α.Ν.) θα προστεθούν και πλασματικά έτη ασφάλισης επί του πραγματικού χρόνου ασφάλισης που έχει διανύσει και μέχρι την συμπλήρωση 35 ετών και σε καταφατική περίπτωση δεδομένου του ότι η συνταξιούχος είχε διανύσει ασφαλιστικό χρόνο τόσο με την ιδιότητα της δικηγόρου όσο στη συνέχεια και με εκείνη της δικαστικής λειτουργού, ερωτάται επί ποίας ιδιότητας θα προστεθούν τα πλασματικά έτη.

=====

Για το παραπάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Στ Τμήμα) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Η Α.Ε. εφέτης υπέβαλε στο(τότε) Ε.Τ.Α.Α. – Τ.Α.Ν. τις από 13-5-2009 και 18-5-2009 αιτήσεις της, προκειμένου να λάβει σύνταξη γήρατος από τον συγκεκριμένο φορέα με χρήση των ευεργετικών διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 612/1977, ως πάσχουσα από σκλήρυνση κατά πλάκας-παραπληγική. Από τα δικαιολογητικά τα οποία προσκόμισε προέκυπτε ποσοστό αναπηρίας της 86%. Ο χρόνος που είχε διανύσει ως ασφαλισμένη στον φορέα τόσο υπό την προγενέστερη μορφή του (ως Ταμείο Νομικών) όσο και υπό την μεταγενέστερη (ως Ε.Τ.Α.Α. – Τ.Α.Ν.) αναλυόταν ως εξής: α) Με την ιδιότητα της δικηγόρου ήταν ασφαλισμένη από 3-2-1982 έως 11-9-1983 δηλαδή ένα έτος, 7 μήνες και 9 ημέρες, β) Με την ιδιότητα της δικαστικής λειτουργού από 12-9-1983 έως 6-3-2009, δηλαδή 25 έτη, 5 μήνες και 25 ημέρες. Σύνολο πραγματικής υπηρεσίας 27 έτη, 1 μήνας και 4 ημέρες. Με την πράξη με αριθμό 41475/8-2-2010 του Δ/ντή Παροχών της απονεμήθηκε μηνιαία μικτή σύνταξη ύψους 352,03 ευρώ, πληρωτέας, όμως, για το χρονικό διάστημα από 7-3-2009 μέχρι 31-3-2014, οπότε θα διαπιστωνόταν εάν εξακολουθούσε να υφίσταται η αναπηρία και θα επανακρινόταν το ύψος αυτής.

2. Ο υπολογισμός του ποσού της δικαιουμένης σύνταξης έλαβε χώρα με χρήση του ακόλουθου μαθηματικού τύπου, ο οποίος συνετάγη από την Υπηρεσία και που απέδιδε, κατά την αντίληψή της, το νόμιμο ύψος αυτής: $(2 \times 24,64) + (25 \times 10,35) : 35 \times 40 = 353,03$. Όπως προκύπτει από τον τύπο για τον υπολογισμό της ελήφθησαν υπ' όψη τα δύο έτη της δικηγορίας της που πολλαπλασιάστηκαν επί τον οικείο συντελεστή απόδοσης, προστέθηκαν τα έτη της δικαστικής υπηρεσίας της που πολλαπλασιάστηκαν και αυτά με τον δικό τους συντελεστή και το εξαγόμενο διαιρέθηκε με τα 35 έτη ασφάλισης. Το πηλίκον πολλαπλασιάστηκε επί τα πεντηκοστά που αναλογούν στα έτη ασφάλισης (40/50). Το γινόμενο απετέλεσε το ύψος της μηνιαίας μικτής σύνταξής της.

3. Κατά της πράξης αυτής η ενδιαφερομένη άσκησε την από 30-4-2010 ένστασή της, με την οποία ζήτησε να επανακαθορισθεί το ύψος της σύνταξής της σε 577,31 ευρώ. Η διαφορετική αντίληψή της έγκειται στο ότι στον μαθηματικό τύπο που χρησιμοποιήθηκε έπρεπε στο πρώτο σκέλος του διαιρέτου να είχαν προστεθεί και 8 πλασματικά έτη ασφάλισης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 1 παρ. 2 ν. 612/1977, έτσι ώστε να συμπληρώνονταν 35 συνεχή έτη. Παρότι δε, ο χρόνος ασφάλισής της είχε διαδράμει με δύο ιδιότητες, δηλαδή της δικηγόρου (άμισθη υπηρεσία) και δικαστικής λειτουργού (έμμισθη υπηρεσία), ζητούσε όπως όλος ο πλασματικός χρόνος να προστεθεί στην

ΓΧ

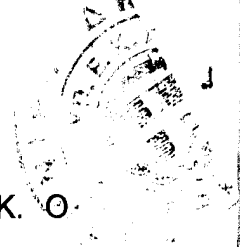

πρώτη ιδιότητά της, στην οποία ο συντελεστής υπολογισμού της σύνταξης ήταν υπερδιπλάσιος του δεύτερου, με αποτέλεσμα να δικαιούται εν τέλει μεγαλύτερου ύψους σύνταξης.

4. Η ένστασή της συζητήθηκε ενώπιον της Διοικούσας Επιτροπής Τομέα Νομικών του Ε.Τ.Α.Α. και με την απόφασή του με αριθμό 119/13-4-2011 το Όργανο αυτό την απέρριψε ως νομικά αβάσιμη. Ακολούθησε η άσκηση από την ενδιαφερομένη ενώπιον του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών της από 25-7-2011 (αριθμό εκθ. καταθ. 21885, 510380/7347/2011) προσφυγής της, με την οποία ζήτησε την τροποποίηση της πράξης που προσέβαλε. Το Δικαστήριο υπό Μονομελή σύνθεση με την απόφασή του με αριθμό 15892/2014, έκρινε εαυτό στερουμένο δικαιοδοσίας και παρέπεμψε τη διαφορά προς εκδίκαση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Μέχρι σήμερα δεν έχει προσδιορισθεί δικάσιμος προς συζήτηση της υπόθεσης αυτής.

5. Σε μεταγενέστερο χρόνο εκδόθηκε η Γνωμάτευση Πιστοποίησης Αναπηρίας με αριθμό 09905/2014/5291/10-7-2014, που επικυρώθηκε με την απόφαση με αριθμό 262/9-9-2014 της Διοικούσας Επιτροπής του Τ.Α.Ν., με την οποία ορίστηκε ότι η ανωτέρω συνεχίζει να παρουσιάζει αναπηρία σε μεγαλύτερο μάλιστα ποσοστό της τάξεως του 95% και εφ' όρου πλέον ζωής. Ακολούθησε η έκδοση της πράξης με αριθμό 55359/17-10-2014 της Δ/σης Παροχών του φορέα, με την οποία εγκρίθηκε η συνέχιση απονομής σύνταξης στην δικαιούχο από 1-4-2014 και εφ' όρου ζωής. Το ύψος της μηνιαίας μικτής σύνταξης υπολογίστηκε με την χρήση του ίδιου ακριβώς μαθηματικού τύπου και ανήλθε στο ίδιο ποσό με την προηγούμενη, δηλαδή σε 353,03 ευρώ. Κατά της νεώτερης αυτής πράξης η ενδιαφερομένη άσκησε την από 19-2-2015 ένστασή της, με την οποία επανέλαβε τις θέσεις που είχε προβάλει και στο παρελθόν. Για να ενισχύσει μάλιστα τους ισχυρισμούς της επικαλέστηκε την πρακτική, που ακολουθούσαν άλλοι ασφαλιστικοί οργανισμοί σε όμοιες περιπτώσεις με την δική της και πιο συγκεκριμένα των άλλων Τομέων του (τέως) Ε.Τ.Α.Α., δηλαδή του ΤΣΜΕΔΕ και Τ.Σ.Α.Υ., περαιτέρω δε του Ο.Α.Ε.Ε. αλλά και του Ι.Κ.Α., οι οποίοι στους δικούς τους ασφαλισμένους χορηγούσαν σύνταξη υπολογιζόμενη σε 35 έτη ασφάλισης, στα οποία συμπεριλάμβαναν και πλασματικά, που πρόσθεταν στα πραγματικά έτη ασφάλισης μέχρι την συμπλήρωση του χρονικού αυτού ορίου.

6. Μεταγενέστερα, με το από 23-12-2015 υπόμνημά της, η ενδιαφερομένη, προς επί πλέον ενίσχυση των ισχυρισμών της, προσκόμισε και δύο εγκυκλίους της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως και σχετικό πληροφοριακό υλικό άλλων ασφαλιστικών Ταμείων. Η υπόθεση εισήχθη στην Διοικούσα Επιτροπή του (τότε)

Τ.Α.Ν., από την οποία αποφασίσθηκε η υποβολή ερωτήματος προς το ΝΣΚ. Ο προβληματισμός της ερωτώσας υπηρεσίας αφορά, στο εάν είναι νόμιμο στην περίπτωση της εν λόγω συνταξιούχου να προστεθούν επί των πραγματικών ετών ασφάλισης που έχει διανύσει, και πλασματικά μέχρι την συμπλήρωση εν τέλει 35 ετών συνολικής ασφάλισης ή αρκεί απλώς ο προνομιακός υπολογισμός της σύνταξης, ο οποίος θα προκύπτει από το ηλικιακό της διαίρεσης επί τα 40/50 που αντιστοιχούν, σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του Ταμείου, σε 35 χρόνια ασφάλισης και σε καταφατική απάντηση με ποιό τρόπο θα κατανεμηθεί ο αριθμός των πλασματικών ετών, δεδομένου του ότι η ενδιαφερομένη έχει διανύσει πραγματικό ασφαλιστικό χρόνο με δύο ιδιότητες, δηλαδή τόσο με εκείνη της άμισθης (δικηγόρου) όσο και της έμμισθης (δικαστικής λειτουργού). Η απάντηση θα επηρεάσει το ύψος της καταβλητέας εν τέλει σύνταξης, αφού οι συντελεστές υπολογισμού για κάθε ιδιότητα είναι διαφορετικοί. Επισημαίνεται ότι όπως επιβεβαιώνει η ερωτώσα υπηρεσία, ο μαθηματικός τύπος που έχει αυτή χρησιμοποιήσει δεν προβλέπεται από τον νομοθέτη (άλλωστε σε αυτήν την περίπτωση θα τον εφάρμοζε και δεν θα προέκυπτε καν προβληματισμός), αλλά αποτελεί την αντίληψη της Διοίκησης για τον τρόπο αντιμετώπισης της υπόθεσης.

Νομοθετικό Πλαίσιο.

7. Με τις ακόλουθες διατάξεις του ν.δ. 4114/1960 Περί του Κώδικος Ταμείου Νομικών (ΦΕΚ Α' 164), ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρον 7 παρ. 1, κατηγορία Α', περ. α' {όπως αυτή έχει αντικατασταθεί και ισχύει με την διάταξη του άρθρου 13 παρ. 1 ν. 4507/1966 «Περί ρυθμίσεως θεμάτων τινών των δικηγόρων, των Συμβολαιογράφων, τροποποιήσεως του Κώδικος Περί Ταμείου Νομικών και άλλων τινών διατάξεων». (ΦΕΚ Α' 71)}: «Εις το Ταμείον ασφαλίζονται υποχρεωτικώς οι κάτωθι: Α' Άμισθοι: Οι δικηγόροι, οι κεκτημένοι νομίμως το δικαίωμα προς άσκησιν του λειτουργήματος κατά τας διατάξεις του Κώδικος Περί Δικηγόρων, από της στα μητρώα του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου εγγραφής των μέχρι της διαγραφής των εκ τούτων ή μέχρι της κατά το άρθρο 80 του Κώδικος περί δικηγόρων αυτοδικαίας αποβολής της ιδιότητος του δικηγόρου».

Κατηγορία Β περ. γ: έμμισθοι: «Το κύριον και βοηθητικόν προσωπικόν των Τακτικών Δικαστηρίων και Εισαγγελιών, Πταισματοδικείων και Ειρηνοδικείων, συμπεριλαμβανομένων των ποινικών κλητήρων, κλητήρων ακροατηρίων και έμμισθων τοιούτων».

Άρθρον 8 παρ. 1: «Οι ασφαλισμένοι του Ταμείου (άμισθοι και έμμισθοι) που ορίζονται από το προηγούμενο άρθρο, διακρίνονται σε δύο τάξεις, την πρώτη και την δεύτερη».

ΓΧ

παρ. 2, όπως αυτή συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 ΠΔ 240/1996: «Στην πρώτη τάξη ανήκουν: Κατηγορία Α', περ. α': Από τους άμισθους οι Δικηγόροι «Κατηγορία Β περ. γ: Από τους έμμισθους: Το κύριο προσωπικό των τακτικών δικαστηρίων, εισαγγελιών, πταισματοδικείων, Ειρηνοδικείων και οι υπάλληλοι αυτών των κλάδων ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ.

Άρθρον 19 παρ. 1 εδ. α': «Αι υπό του Ταμείου παρεχόμεναι μηνιαίαι συντάξεις προς τους συνταξιοδοτηθσόμενους ασφαλισμένους και τους ήδη συνταξιούχους αυτής, τους έχοντας συνολικόν χρόνον ασφαλίσεως τεσσαράκοντα (40) ετών, ορίζονται κατά κατηγορία και τάξιν ως ακολούθως: Δια την α' τάξιν αμίσθων επί ποσοστόν ογδόντα επί τοις εκατό (80%) επί του εκάστοτε βασικού μισθού του εφέτου κλιμακώνεται σταδιακώς ως εξής.....». Εδ. β' περ. ββ' «Δια τας λοιπάς τάξεις ασφαλισμένων εφαρμόζονται οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου υπό τους ακολούθους περιορισμούς κατά κατηγορίαν και τάξιν: Δια την Α' Τάξιν των εμμίσθων εις τα τεσσαράκοντα δύο επί τοις εκατό (42%) των κατά το εδάφιον α' προκυπτόντων εκάστοτε ποσών συντάξεων.» παρ.2 περ.γ εδ α. «Δι αποφάσεων του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών, εκδιδομένων μετά σύμφωνον πρότασιν του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου Νομικών και γνώμην της συντονιστικής επιτροπής των δικηγορικών συλλόγων, δύναται αναλόγως της οικονομικής καταστάσεως του Ταμείου να χορηγείται ποσοστιαία επί τοις εκατόν προσαύξεις των συντάξεων, αντί της προσαρμογής προς τον εκάστοτε βασικόν μισθόν του εφέτου μετά την 1^{ην} Ιανουαρίου 1985» παρ. 3 «Δί' έκαστον έτος ασφαλίσεως μέχρι 30 ετών η σύνταξη είναι ίση προς το εν πεντηκοστόν (1/50) του κατά την παράγραφον 1 του παρόντος άρθρου καθοριζόμενου ποσού συντάξεως των τεσσαράκοντα ετών. Μετά την συμπλήρωσιν τριάκοντα ετών ασφαλίσεως, η σύνταξη προσαυξάνεται κατά δύο πεντηκοστά (2/50) δί' έκαστον έτος πέραν του τριακοστού και μέχρι του τεσσαρακοστού έτους».

8. Με τις παρακάτω διατάξεις του ν. 3655/2008 περί διοικητικής και οργανωτικής μεταρρύθμισης του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και λοιπών ασφαλιστικών διατάξεων. (ΦΕΚ Α' 58), ορίζονταν τα ακόλουθα:

Άρθρο 25 παρ. 1: «Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (Ε.Τ.Α.Α.), αποκαλούμενο στις επόμενες διατάξεις «Ενιαίο Ταμείο» το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και έχει έδρα την Αθήνα. Το Διοικητικό Συμβούλιο και οι ενιαίες υπηρεσίες του Ταμείου στεγάζονται στο κτίριο του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Φαρμακευτικών εργασιών επί της οδού

Χαλκοκονδύλη 56. Έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Ταμείου ορίζεται η 1^η του έκτου μήνα μετά τον μήνα δημοσίευσης του παρόντος.

2. Το Ενιαίο Ταμείο συγκροτούν τέσσερις (4) κλάδοι: α) κλάδος κύριας ασφάλισης, β) κλάδος επικουρικής ασφάλισης, γ) κλάδος προνοίας και δ) κλάδος υγείας.

3. κεφ. Α' περ. γ': «Σε κάθε κλάδο του Ενιαίου Ταμείου εντάσσονται από την έναρξη λειτουργίας του, τα παρακάτω Ταμεία και Κλάδοι, ως Τομείς με πλήρη λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια έκαστος. Ειδικότερα: Στον κλάδο κύριας ασφάλισης εντάσσονται: Το Ταμείο Νομικών, ως Τομέας Ασφάλισης Νομικών (Τ.Α.Ν.).

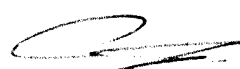
Άρθρο 38 παρ. 1 «Το Ενιαίο Ταμείο δια μέσου των Τομέων του, αποτελεί τον καθολικό διάδοχο των εντασσομένων Ταμείων και Κλάδων και υπεισέρχεται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις αυτών».

9. Με την διάταξη του άρθρου 21 παρ 2 του Συντάγματος ορίζεται ότι. «Πολύτεκνες οικογένειες, ανάπηροι πολέμου και ειρηνικής περιόδου, θύματα πολέμου, χήρες και ορφανά εκείνων που έπεσαν στον πόλεμο, καθώς και όσοι πάσχουν από ανίατη σωματική ή πνευματική νόσο έχουν δικαίωμα ειδικής φροντίδας από το Κράτος».

10. Με τις ακόλουθες διατάξεις του άρθρου 1 ν. 612/1977 «Περί συνταξιοδότησεως λόγω γήρατος των τυφλών των ησφαλισμένων εις ασφαλιστικούς οργανισμούς αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών» (ΦΕΚ Α' 164), ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Τυφλοί εξ αμφοτέρων των οφθαλμών ησφαλισμένοι εις ασφαλιστικούς οργανισμούς αρμοδιότητος του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών, δικαιούνται συντάξεως λόγω γήρατος ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, εφ' όσον συνεπλήρωσαν χρόνον ασφαλίσεως δεκαπέντε (15) ετών ή προκειμένης ασφαλίσεως υπολογιζομένης κατά την νομοθεσίαν του οικείου φορέως εις ημέρας, 4.050 ημέρας ασφαλίσεως».

2. Επιφυλασσομένων των διατάξεων της διεπούσης έκαστον οργανισμόν νομοθεσίας περί των τυχόν λαμβανομένων υπ' όψιν δια τον υπολογισμόν της συντάξεως αποδοχών, το ποσόν της συντάξεως των κατά την προηγουμένην παράγραφον προσώπων, καθορίζεται ίσον προς το αντιστοιχούν εις 35 έτη ασφαλίσεως ή εις 10.500 ημέρας ασφαλίσεως».

11. Με τις διατάξεις του άρθρου 61 παρ. 4 ν. 3518/2006 Περί Αναδιαρθρώσεως των Κλάδων του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και ρύθμιση άλλων θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας» (ΦΕΚ Α' 2/2007) ορίζονται τα ακόλουθα: «Οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 612/1977 (ΦΕΚ 164 Α') εφαρμόζονται και στους ασφαλισμένους των ασφαλιστικών οργανισμών, αρμοδιότητας του Υπουργείου

ΓΧ

Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, οι οποίοι έχουν υποβληθεί σε μεταμόσχευση μυελού των οστών και βρίσκονται σε συνεχή ανοσοκαταστολή, σε όσους πάσχουν από σκλήρυνση κατά πλάκας, που επιφέρει παραπληγία, τετραπληγία, καθώς και στους ακρωτηριασμένους κατά τα δύο άνω ή κάτω άκρα ή κατά το ένα άνω και ένα κάτω άκρο, εφόσον στις περιπτώσεις αυτές συντρέχει ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%».

Ερμηνεία – Εφαρμογή των διατάξεων.

12. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 7 παρ. 1, κατηγορία Α', περ. α', όπως αυτή έχει αντικατασταθεί και ισχύει με την διάταξη του άρθρου 13 παρ. 1 ν. 4507/1966, κατηγορία Β' περ. γ του ν.δ.4114/1960 περί του Κώδικος Ταμείου Νομικών, προβλέπεται ότι στον φορέα αυτόν ασφαρίζονται υποχρεωτικά από την κατηγορία των αμίσθων, πλην άλλων, οι δικηγόροι, από δε την κατηγορία των εμμίσθων, πλην άλλων, το κύριο προσωπικό των Τακτικών Δικαστηρίων (δικαστές).

13. Περαιτέρω, από τον συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 1 και 2, κατηγορία Α' περ. α' (όπως τροποποιηθείσα ισχύει) και Β' περ. γ' ορίζεται ότι οι ασφαλισμένοι του φορέα (άμισθοι και έμμισθοι) διακρίνονται σε δύο τάξεις, την πρώτη και την δεύτερη. Στην πρώτη ανήκουν από τους αμίσθους, μεταξύ άλλων, οι δικηγόροι, ενώ από τους εμμίσθους, μεταξύ άλλων, το κύριο προσωπικό των τακτικών δικαστηρίων (δικαστές). Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 1 και 2 του ίδιου ν.δ. που αναφέρθησαν ανωτέρω, ο διαχωρισμός των ασφαλισμένων του φορέα σε έμμισθους και άμισθους πρώτης ή δεύτερης τάξης καθορίζει το ύψος της παρεχομένης στους δικαιούχους σύνταξης με οροφή τα 40 έτη ασφάλισης, ενώ με τις διατάξεις της παρ. 3 του ίδιου άρθρου ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης για κάθε έτος ασφάλισης για όσους έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα και μέχρι την συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης.

14. Ακολούθως, με τις αναφερόμενες ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 1-3 ν. 3655/2008 συνεστήθη (νέο) νπδδ με την επωνυμία Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (Ε.Τ.Α.Α.), το οποίο τελούσε υπό την εποπτεία του (τότε) Υπουργείου Κοινωνικής Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Κλάδος του νέου νομικού προσώπου αποτελούσε εκείνος της κύριας ασφάλισης, στον οποίο εντάχθηκε το Ταμείο Νομικών ως Τομέας Ασφάλισης Νομικών (Τ.Α.Ν.). Το Παλαιό αυτό Ταμείο καταργήθηκε, ο νέος δε φορέας απετέλεσε τον καθολικό διάδοχό του, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 38 παρ. 1 ν. 3655/2008. Σημειώνεται ότι ήδη με τις διατάξεις των άρθρων 51 παρ. 1, 53 παρ. 1 περ. Γγγ και 70 παρ. 9 ν. 3487/2016 συνεστήθη νέο

ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» (ΕΦΚΑ), ο οποίος, πλέον, αποτελεί τον καθολικό διάδοχο του προηγούμενου φορέα Ε.Τ.Α.Α. – Τ.Α.Ν.

15. Οι ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 και 2 ν. 612/1977 (βλ παράγραφο 10) επεκτάθηκαν με την διάταξη του άρθρου 61 παρ. 4 ν. 3518/2006 (βλ.παράγραφο 11) και σε άλλες κατηγορίες πασχόντων συμπεριλαμβανομένης και της πάθησης της ως άνω συνταξιούχου. Οι διατάξεις αυτές σε συνδυασμό με εκείνες του άρθρου 25 παρ. 1-3 και 38 παρ. 1 ν. 3655/2008 εφαρμόστηκαν στην περίπτωση της ενδιαφερομένης και δικαιώθηκε σύνταξης γήρατος, ως ισχύουσες κατά τον χρόνο επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου, ο οποίος έλαβε χώρα με την υποβολή της παραίτησης αυτής από την θέση της (6-3-2009), γεγονός που είχε σαν αποτέλεσμα την έξοδό της από την ασφάλιση (βλ. σχετ. ΣτΕ 2272/2013). Τούτο κατ' εφαρμογή της γενικής αρχής του δικαίου της κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με την οποία το συνταξιοδοτικό δικαίωμα, ελλείπει ρητής αντίθετης διάταξης, κρίνεται κατά τις διατάξεις που ισχύουν κατά τον χρόνο επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου (βλ. σχετ. ΣτΕ 719/2016, 304/2015, 267/2013, 4514/2013, 2101/1981, ν.σ.κ. 168/1985, Σπυρόπουλου «Συντάξεις του Ι.Κ.Α. – Διαδοχική Ασφάλιση – Νομολογία – Πρακτική» εκδ. 1986 σελ. 3 επ.). Περαιτέρω με την διάταξη του άρθρου 1 παρ 2 του ν. 612/1977 η ισχύς της οποίας έχει επεκταθεί και για την περίπτωση της ενδιαφερομένης δυνάμει της ίδιας διάταξης του ν. 3518/2016, έχει οριστεί ότι το ποσό της συντάξεως που δικαιούνται τα πρόσωπα αυτά, καθορίζεται ίσο προς το αντίστοιχο των 35 ετών ασφάλισης. Με την αμετάκλητη απόφαση με αριθμό 658/2006 του ΔΕΑ έχει κριθεί ότι με την διάταξη αυτή έχει καθιερωθεί προνομιακός υπολογισμός της αποληπτέας σύνταξης, ο οποίος θα αντιστοιχεί ανεξάρτητα από τον πραγματικό χρόνο ασφάλισης και πλασματικό χρόνο μέχρι την συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης. Το ίδιο έχει κριθεί και με τις αποφάσεις Ε.Α.2453/2004 (ΕΔΚΑ2005/221) και Δ. Πρωτ.Αθ. 252/2005, καθώς και με τις γνωμοδοτήσεις 1/2013 και 711/2001 του ΝΣΚ.

16. Οι ευεργετικές αυτές διατάξεις έχουν υπαγορευθεί κατ' επιταγή της διάταξης του άρθρου 21 παρ. 2 του Συντάγματος, το ειδικό δε συνταξιοδοτικό καθεστώς των τυφλών κ.λ.π. ασφαλισμένων αποτελεί μία θεμιτή απόκλιση από την αρχή της ισότητας, για λόγους που ανάγονται στη συγκεκριμενοποίηση ενός κοινωνικού δικαιώματος και συγκεκριμένα του δικαιώματος προστασίας των ατόμων με αναπηρίες. Το δικαίωμα αυτό, που αναγνωρίστηκε πλέον αυτοτελώς από την τελευταία συνταγματική αναθεώρηση, καθιερώνει υποχρέωση του νομοθέτη για ευνοϊκότερες ρυθμίσεις υπέρ των τυφλών και άλλων αναπήρων (βλ. σχετ. Ελ. Συν. 807/2016, Ν.Σ.Κ. 6/2015, με τις εκεί παραπομπές).

(x)

17. Συνεπώς, στην εξεταζόμενη περίπτωση της ενδιαφερομένης θα πρέπει να υπολογίζεται και ο πλασματικός χρόνος πλέον του πραγματικώς διανυθέντος στην περίπτωση. Περαιτέρω, ο προβληματισμός επί ποίας ιδιότητας αυτής (δικηγόρου ή δικαστικού λειτουργού) θα προστεθούν τα πλασματικά χρόνια ασφάλισης έχει απαντηθεί με την 1/2013 γνωμοδότηση του ΝΣΚ, η οποία έχει γίνει δεκτή από την Διοίκηση και αφορούσε όμοια περίπτωση ασφαλισμένου στο (τέως) ΤΣΜΕΔΕ, ο οποίος είχε ασφαλιστεί διαδοχικά με δύο ιδιότητες, δηλαδή τόσο του μισθωτού όσο και του ελεύθερου επαγγελματία και είχε κριθεί ότι ο πλασματικός χρόνος που υπολειπόταν μέχρι να συμπληρωθούν 35 έτη ασφάλισης έπρεπε να κατανεμηθεί με βάση αναφοράς στον πραγματικό χρόνο ασφάλισης και με τις δύο ιδιότητες. Για την ταυτότητα του νομικού λόγου και της δικαιολογητικής αιτίας η λύση αυτή πρέπει να δοθεί καθ' ερμηνεία και εφαρμογή των προαναφερθεισών διατάξεων του ν.δ. 4114/1960,

Απάντηση:

18. Με βάση τα προεκτεθέντα στο τεθέν ερώτημα, το ΣΤ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ομόφωνα ότι: Για τον υπολογισμό του ύψους της σύνταξης που δικαιούται να λάβει, η τέως δικαστική λειτουργός Α.Ε., θα πρέπει να προστεθούν πλέον του πραγματικού χρόνου ασφάλισης που έχει διανύσει και πλασματικά έτη μέχρι την συμπλήρωση 35 ετών συνολικά. Ο πλασματικός αυτός χρόνος πρέπει να κατανεμηθεί επί του χρόνου ασφάλισης και των δύο ιδιοτήτων με βάση αναφοράς τα έτη που έχουν διανυθεί με εκάστη ιδιότητα.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 28-06-2017

Ο Πρόεδρος του ΣΤ' Τμήματος

Γ. Χαλκιά
Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Περικλής Αγγέλου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.